

FC Groningen

Audit 1-meting april 2014

Auditteam Voetbal en Veiligheid

In opdracht van

Het Auditteam Voetbal en Veiligheid

Met dank aan

BVO FC Groningen
Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme (CIV)
Gemeente Groningen
Parket Noord-Nederland
Politie Eenheid Noord-Nederland

Vormgeving

Marcel Grotens (Bureau Beke)

Onderzoeksteam en rapportage

Henk Ferwerda (projectleider)
Bo Bremmers
Tom van Ham
Henk de Man
Siert Vos

© Arnhem, april 2014

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Over het Auditteam Voetbal en Veiligheid	4
1.2 De 1-meting	4
1.3 Visie op voetbalveiligheid	5
1.4 Leeswijzer	5
2. Aanbevelingen uit de nulmeting	6
2.1 Conclusie en aanbevelingen	6
2.2 Stappen van de vierhoek	7
3. Actuele situatie	9
3.1 Club en supporters	9
3.2 Infrastructuur	10
3.3 Organisatie en samenwerking	12
4. Conclusie en aanbevelingen	14
4.1 Ontwikkelingen: verbetering of niet?	14
4.2 Aanbevelingen	14
4.3 Veelbelovende praktijken voor andere vierhoeken	15
Bijlage: Verantwoording	16

1. Inleiding

1.1. Over het Auditteam Voetbal en Veiligheid

Het Auditteam Voetbal en Veiligheid bestaat sinds 2003. De hoofddoelstelling van het Auditteam is om concreet advies en aanbevelingen te geven over de aanpak van voetbalvandalisme en voetbalgeweld. Het Auditteam richt zich op de lokale 'voetbalvierhoek', bestaande uit gemeente, politie, Openbaar Ministerie (OM) en de betaald voetbalorganisatie (BVO).

In de afgelopen jaren heeft het Auditteam in 0-metingen, samen met de betrokken partijen, de (tussen)balans opgemaakt. Hierbij bracht het Auditteam in kaart hoe de veiligheidsorganisatie en de fysieke infrastructuur zijn afgestemd op het profiel van de supporters en op het risiconiveau van de wedstrijden. Elke 0-meting mondde uit in conclusies en schetste, in de vorm van aandachtspunten of aanbevelingen, een opdracht voor de toekomst. Nu, circa drie jaar na de 0-meting, heeft het Auditteam een 1-meting uitgevoerd.

1.2. De 1-meting

De doelstellingen van de 1-metingen zijn:

- Bepalen in hoeverre de aanbevelingen die eerder in de 0-metingen zijn gedaan, zijn doorgevoerd;
- Bepalen in hoeverre de veiligheidsproblematiek verminderd is en of er andere problemen zijn ontstaan;
- Bezien of de vierhoek slimme oplossingen heeft gevonden voor veiligheidsproblemen rondom het voetbal die voor andere BVO's interessant kunnen zijn (veelbelovende praktijken);
- Bezien hoe recente, landelijke beleidsveranderingen worden doorgevoerd, zoals het opstellen van een lokaal actieplan Voetbal en Veiligheid.

De 1-metingen verlopen in vier stappen:

1. Reflectie van de driehoek en de BVO op ontwikkelingen en acties sinds de 0-meting, op uitnodiging van het Auditteam;
2. Een wedstrijdbezoek door het Auditteam met speciale aandacht voor de ontwikkelingen zoals benoemd in de reflectie van de vierhoek, aangevuld met een aantal interviews;
3. Bespreking van de bevindingen met de driehoek en de BVO;
4. Opstellen van een eindrapport.

In de bijlage vindt u een overzicht van het wedstrijdbezoek, de respondenten en de geraadpleegde documentatie.

1.3. Visie op voetbalveiligheid

Sinds de ontwikkeling van het Beleidskader Voetbal en Veiligheid (mei 2011) is normalisatie de belangrijkste doelstelling van het voetbalveiligheidsbeleid. De veiligheidspartners, zowel lokaal als nationaal, streven ernaar van het voetbal weer een feest te maken. Dit doen zij enerzijds door vertrouwen te geven aan goedwillende supporters en anderzijds door hard op te treden tegen ordeverstoorders (*high trust, high penalty*). In de visie van het Auditteam betekent normaliseren dat de veiligheidspartners veiligheidsbeleid dienen te verbinden aan een meer op service gericht supportersbeleid. Dat vergt het opbouwen van vertrouwen tussen de vier geijkte partners en de supporters(verenigingen). Relatiebeheer, overleg met supporters en het honoreren van redelijke supporterswensen dienen te worden gecombineerd met streng optreden bij overtreding van gemaakte afspraken.

Vanuit dit perspectief voert het Auditteam de 1-metingen uit. In deze 1-metingen wordt hetzelfde model als in de 0-metingen gehanteerd, waarin voetbalveiligheid een resultante is van drie factoren, te weten:

1. De kenmerken van supporters en hun relatie met de club (bijvoorbeeld groepen probleemsupporters en incidenten);
2. De fysieke infrastructuur (bijvoorbeeld de staat van het stadion, het scheiden van supportersstromen, de kwaliteit van de uitvakken, de commandoruimte en de kwaliteit van de camera's);
3. De kwaliteit van de veiligheidsorganisatie van FC Groningen en de partners, het veiligheidsbeleid, de regierol en de samenwerking tussen de veiligheidspartners.

1.4. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 geven we een samenvatting van de conclusies en aanbevelingen uit de 0-meting. Ook beschrijven we welke stappen de vierhoek heeft genomen na de 0-meting.

In hoofdstuk 3 beschrijven we de actuele situatie bij FC Groningen en beschrijven we welke ontwikkelingen hebben plaatsgevonden in de periode sinds de 0-meting. We doen dat aan de hand van de drie in de vorige paragraaf genoemde factoren van voetbalveiligheid.

In hoofdstuk 4 trekken we de conclusies uit de 1-meting en formuleren we aanbevelingen voor een verdere versterking van de veiligheidsaanpak rondom het betaalde voetbal bij FC Groningen.

2. Aanbevelingen uit de 0-meting

In dit hoofdstuk gaan we in op de aanbevelingen uit de 0-meting. Allereerst vatten we de aanbevelingen samen, om vervolgens aan te geven wat de leden van de vierhoek met de aanbevelingen hebben gedaan. De 0-meting bij FC Groningen is ruim drie jaar geleden uitgevoerd in november 2010.

2.1. Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de uitgevoerde 0-meting werd de volgende algemene conclusie getrokken:

Het bezoeken van een thuiswedstrijd van FC Groningen is om diverse redenen zeer prettig. FC Groningen voetbalt in een modern, in goede staat verkerend en sfeervol stadion met een gastvrij en klantvriendelijk karakter. Supporters – ook van de bezøkende club – worden zeer gastvrij ontvangen. De samenwerking tussen de gemeente, BVO, politie en OM is goed. De verschillende overlegvormen vinden periodiek en structureel plaats; daarnaast zijn er korte onderlinge lijnen. Volgend op het onderzoek naar de Euroborgbrand in 2008 (Auditteam Voetbalvandalisme, 2008) zijn meerdere veranderingen in de organisatie doorgevoerd. Zo maakt een aantal servicemedewerkers deel uit van het BRIT; deze medewerkers staan op strategische pos-ten en zien toe op het verloop van sfeeracties (maken van afspraken, afvoer van materialen).

In zijn algemeenheid verdient de wijze waarop service, stewarding en beveiliging binnen de BVO zijn georganiseerd en werken, navolging. Er is sprake van een klantvriendelijke ontvangst van zowel thuis- als uitsupporters, een goede, professionele foullering en een gedisciplineerde briefing. Een andere maatregel die genoemd dient te worden, is de schouw, die voorafgaand aan de opening van het stadion wordt uit-gevoerd. Tijdens deze schouw wordt het stadion zorgvuldig gecontroleerd op gebre-ken; geconstateerde gebreken worden nog voor aanvang van de wedstrijd gerepareerd. Tot slot zijn de drugs- en wapenkluisjes in het stadion een mooi initiatief dat navolging verdient, omdat deze het werk van de stewards en beveiligers vergemakkelijken. Zo blijkt dat op het moment zelf geen discussie meer ontstaat tussen stewards en supporters over het in beslag nemen van spullen, omdat deze later kunnen worden teruggevraagd bij de politie. Uit de opbrengsten van de drugs- en wapenkluisjes blijkt dat onder andere drugs (weed, joints) en vuurwerk in de kluisjes zijn gedeponeerd.

Naast deze algemene conclusie werden de volgende aandachtspunten benoemd:

1. De bewegwijzering naar het stadion is onvoldoende en behoeft verbetering.
2. De commandoruimte is een grote ruimte zonder scheiding tussen BVO en politie. Daarnaast is het een komen en gaan van mensen in de commandoruimte. Het is de vraag of de situatie in de commandokamer in geval van een calamiteit niet onoverzichtelijk wordt.
3. Het is raadzaam een ruimte te creëren waar partijen elkaar tijdens de rust bij kunnen praten. Momenteel gebeurt dit in de gang, wat tot een onrustig overleg kan leiden vanwege het feit dat bezoekers ook door deze gang lopen.
4. In het belang van de veiligheid van supporters is het van belang te letten op zaken als gladheid veroorzaakt door een natte ondergrond. Vanuit het oogpunt van gastvrijheid en klantvriendelijkheid is het tevens aan te raden vuilnisbakken op een andere wijze te plaatsen; daarmee wordt voorkomen dat gedurende de wedstrijd de hoeveelheid afval op de grond enorm toeneemt.
5. Het is van belang het voetbalconvenant in samenhang met de evaluatie binnen de voetbalvierhoek jaarlijks tegen het licht te houden en indien noodzakelijk van een update te voorzien.
6. Noch bij de briefing van de veiligheidsorganisatie noch bij de politiebrieffing wordt aandacht besteed aan de 23 stadionverboden. Het is niet duidelijk hoe de stadionverboden bewaakt worden.
7. De formelere verstandhouding tussen politie en BVO na de brand in de Euroborg is vanuit operationele hoek onjuist; het is immers belangrijk nooit afhankelijk te moeten zijn van één persoon. Zaken als sleutelbezit van hekken waarachter de politie haar voertuigen tijdens een wedstrijd parkeert, zouden dan ook oplosbaar moeten zijn tussen BVO en politie.

2.2. Stappen van de vierhoek

We hebben de vierhoek gevraagd om ons op de hoogte te brengen van de manier waarop er is omgegaan met de aanbevelingen c.q. welke vervolgacties er zijn genomen door de lokale partijen. De reactie van de vierhoek is hierna in samenvattende vorm weergegeven:

1. De bewegwijzering naar de Euroborg en specifieke parkeerplaatsen (P1 t/m P4) is in overleg tussen de gemeente, Rijkswaterstaat en Provincie door 'Groningen Bereikbaar' verbeterd. Regelsenario's zijn ontwikkeld en worden regelmatig geactualiseerd. Ook zijn er extra verwijzingen aangebracht voor bezoekers die met de fiets komen;
2. Op de deur die naar de commandokamer leidt, is een bord geplaatst waarop aangegeven staat dat het niet toegestaan is de commandokamer te betreden. Tevens heeft de veiligheidscoördinator de bevoegdheid om mensen weg te sturen. Daarnaast is er een overlegruimte beschikbaar;

3. De gladheid op de omloop is bestreden door het aanbrengen van een minder gladde toplaag en bij elke pilaar zijn vuilnisbakken geplaatst;
4. Het voetbalconvenant is een vast agendapunt binnen de voetbalvierhoek. Indien nodig wordt het convenant aangepast. Het laatste convenant stamt uit maart 2013;
5. Met behulp van de camera's die in het stadion aanwezig zijn, wordt geprobeerd personen met een stadionverbod te identificeren en uit het stadion te verwijderen.
6. De verstandhouding tussen de BVO en politie is verbeterd en minder formeel.

3. Actuele situatie

3.1. Club en supporters

1. De Euroborg, het stadion waar FC Groningen zijn thuiswedstrijden speelt, heeft een capaciteit van circa 22.550 bezoekers. De BVO heeft voor het seizoen 2013/2014 minder seizoenskaarten verkocht dan in het verleden het geval was. Hierdoor zijn er meer kaarten beschikbaar voor de vrije verkoop. Dit leidt incidenteel tot problemen, wanneer supporters van de bezoekende club in groepen op de thuishtribune plaatsnemen.
2. Het sfeervolle stadion van FC Groningen is gelegen op een industrieterrein dat op enkele kilometers van het centrum van Groningen ligt. Veel bezoekers komen dan ook met de fiets naar het stadion. De impact die het betaald voetbal op de stad heeft, bijvoorbeeld in de vorm van verkeersdrukke, is beperkt in vergelijking met het verleden in het Oosterpark. Infrastructurele maatregelen en het hanteren van uitstroomscenario's, en het feit dat de Euroborg tegenwoordig niet meer altijd uitverkocht is, zijn hiervoor belangrijke verklaringen. De afvoer van bezoekers na de wedstrijd verloopt ordentelijk en rustig.
3. De BVO kent in totaal vier supportersverenigingen. De grootste supportersvereniging is de officiële *supportersvereniging FC Groningen* met circa 4.000 leden. De *Z-side* (harde kern) bestaat uit circa 250 man en de *Groningen Fanatics* vertegenwoordigen circa 350 supporters. Laatstgenoemde supportersgroep is ontstaan in het seizoen 2008/2009 en bestaat met name uit fanatieke supporters die rondom elke wedstrijd de sfeer willen verhogen. De *Rollyside* ten slotte, is een supportersvereniging waarin mindervalide supporters van de BVO zich verenigd hebben.
4. Sinds 2009 treedt FC Groningen in contact met supporters via de zogenaamde 'Klankbordgroep'. Er wordt minimaal vier keer per jaar overleg gevoerd tussen de directie en het management van de BVO en afgevaardigden van de supportersverenigingen. Daarnaast vindt onder begeleiding van een mediator eenmaal per twee maanden overleg plaats tussen de veiligheidscoördinator van de BVO en de fanatieke supportersgeledingen.
5. De club kent een sociaalpreventief supportersbeleid in de vorm van het supportersproject. Hierin zijn zeven personen, waarvan drie betaald, actief. Zij vormen een aanspreekpunt voor risico- en/of probleemsupporters en staan ook buiten de voetbalwedstrijden om met hen in contact. Het supportersproject is een gezamenlijk project van de BVO en de gemeente en beide partijen leveren hieraan dan ook een financiële bijdrage.
6. Op dit moment (meting mei 2014) heeft FC Groningen 21 landelijke en 14 lokale stadionverboden. Stadionverboden worden opgelegd door de BVO en/of het Openbaar Ministerie (OM). De commissie stadionverboden wordt geadviseerd door een veiligheidscommissie, waarin vertegenwoordigers van de politie, de BVO en het supportersproject zitting hebben.

7. Uit informatie (mei 2013 tot mei 2014) van het Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme (CIV) blijkt dat supporters van FC Groningen zich doorgaans goed gedragen. Misdragingen tijdens thuiswedstrijden hebben met name betrekking op spreekkoren en vechtpartijen, danwel het zoeken van de confrontatie met supporters van de bezoekende club (3x). Waar tijdens uitwedstrijden sprake is van problemen, betreffen deze het afgelopen jaar met name vuurwerkgerelateerde incidenten (4x). Tevens loopt het bij twee wedstrijden (tegen SC Cambuur en SC Heerenveen) uit de hand tussen supportersgroepen.
8. Onder de bezoekers van het stadion bevinden zich veel vrouwen en kinderen. Op de Noord-tribune staan de meest fanatieke supporters van FC Groningen. Het gaan dan om sfeersupporters (Groningen Fanatics) die hun club tijdens de wedstrijd zicht- en hoorbaar aanmoedigen en de harde kern (Z-side). Het gedrag van alle supporters is goed te noemen en de sfeer is gemoedelijk.
9. FC Groningen heeft gastvrijheid en een klantvriendelijke uitstraling hoog in het vaandel staan. De stewards worden hier specifiek op getraind. Tijdens het wedstrijdbezoek blijken de stewards en andere medewerkers erg vriendelijk en gastvrij. Zij voeren hun taken zeer correct uit. Wel valt het op dat supporters op de Noord-tribune op de trappen staan.

3.2. Infrastructuur

1. FC Groningen voetbalt in een mooi en modern stadion. Sinds de 0-meting zijn verschillende werkzaamheden uitgevoerd aan en rondom het stadion. Zo is bij de doorgangen tussen de stadionringen een speciale coating aangebracht op de vloeren om deze minder glad te maken. Verder is de bewegwijzering naar de Euroborg en specifieke parkeerplaatsen verbeterd. Tot slot vinden rondom het stadionterrein werkzaamheden plaats om het gebied verder te ontwikkelen. De Regiegroep FC Groningen houdt hierbij het aspect veiligheid onder de aandacht onder de regie van de gemeente.
2. Het uitvak ligt op maximale afstand van de harde kern en heeft zeer klantvriendelijke faciliteiten. Ten gevolge van veiligheidsmaatregelen (lexaanwand, veiligheidsnet) is het zicht op het veld vanuit het uitvak beperkt. De BVO is zich hiervan bewust en zorgt er derhalve voor dat de lexaanwand meerdere malen per seizoen schoongemaakt wordt. Tevens worden de mogelijkheden onderzocht om het veiligheidsnet flexibel, dat wil zeggen enkel wanneer dit noodzakelijk geacht wordt, in te zetten.
3. Het uitvak heeft een capaciteit van 1.100 toeschouwers. In totaal kunnen 575 van deze plekken worden vrijgemaakt voor thuisupporters ('flexibel uitvak'). De BVO biedt uitkaarten voorafgaand aan het seizoen gratis aan bezoekende clubs aan. De voorwaarde die aan het gratis verstrekken van uitkaarten gesteld wordt, is dat uitclubs maximaal met 525 supporters naar Groningen afreizen; de overige 575 kaarten kan FC Groningen dan verkopen aan de eigen supporters. De meerderheid van de bezoekende BVO's maakt gebruik van dit aanbod.

4. De scheiding van supporters is perfect geregeld. Uitsupporters hebben een eigen parkeerplaats met ruim voldoende capaciteit voor het aantal bezoekende supporters. Hier worden zij gastvrij ontvangen met een kop koffie en een koek. Van daaruit lopen zij, na te zijn gefouilleerd, via een tunnel die onder het water doorloopt richting het uitvak. Het is derhalve niet mogelijk voor thuis- en uitsupporters om elkaar te treffen, anders dan in de stad voorafgaand aan of na afloop van de wedstrijd. De ervaringen leren dat de gastvrije ontvangst leidt tot een gemoedelijker sfeer onder uitsupporters c.q. tot minder incidenten.
5. Door sectorscheiding is het niet mogelijk om zich ongecontroleerd door het gehele stadion te begeven. Wel is het mogelijk om binnen een sector naar eigen inzicht plaats te nemen op de bovenste of onderste ring van de tribune. Bij een incident (bv. een confrontatie tussen supporters) zou dit tot een overvol vak kunnen leiden.
6. Supporters bieden hun toegangsbewijs aan bij een tourniquet alvorens zij het stadion betreden. Servicemedewerkers en stewards zijn aanwezig om, indien noodzakelijk, bezoekers te helpen. Tevens kunnen de medewerkers van de BVO aan de hand van een weergegeven code onder andere zien of een kaart geblokkeerd is en of een bezoeker bij de verkeerde ingang staat. Met behulp van een stadionplattegrond die zij bij zich dragen, kunnen medewerkers van de BVO bezoekers verder helpen.
7. Door een daling van het aantal seizoenskaarthouders zijn er meer kaarten beschikbaar voor de vrije kaartverkoop dan in het verleden het geval was. Dit heeft ertoe geleid dat op lokaal niveau gezocht wordt naar modellen waarbinnen supporters maximaal gefaciliteerd worden, maar ook het onderwerp veiligheid niet uit het oog verloren wordt. In de praktijk worden beperkingen gesteld aan de termijn waarbinnen vrije kaartverkoop mag plaatsvinden en – afhankelijk van de tegenstander – de woongemeente van degene die de kaarten aanschaft. Tevens dient bij vrije kaartverkoop altijd een legitimatiebewijs te worden overlegd. Erkend wordt dat dit systeem niet waterdicht is en ook risicosupporters op deze wijze kaarten kunnen aanschaffen.
8. De commandokamer in het stadion is modern en wordt professioneel bezet door BVO en politie. Op de deur die naar de commandokamer leidt, staat op een bord aangegeven dat het niet is toegestaan om de commandoruimte te betreden. In de commandoruimte zelf zijn tijdens de wedstrijd tien mensen aanwezig. Deze op het oog drukke bezetting van de commandoruimte leidt in de praktijk niet tot een verstoring van de werkzaamheden.
9. In en rondom het stadion hangen 60 camera's. De club bedient de camera's die zicht geven op hetgeen zich in het stadion afspeelt, de politie de camera's die op de stadionomgeving gericht staan. De camera's geven een prima beeld van hetgeen zich binnen en buiten het stadion afspeelt. Wel ontbreekt het aan camera's bij de trapgangen.

10. De club gebruikt de camera's met name voor het identificeren van personen met een stadionverbod – hiertoe wordt elke wedstrijd een scan van het gehele stadion gemaakt – of personen die zich misdragen (bewijslast). De kwaliteit van de originele beelden is goed; opgeslagen beelden blijken soms minder scherp dan voor de bewijsvoering noodzakelijk is. De meerwaarde van cameratoezicht is voor de politie met name gelegen in *crowd management* en *crowd control*.

3.3. Organisatie en samenwerking

1. Tijdens de 0-meting werd een te formele verstandhouding tussen BVO en politie geconstateerd. Hiervan is – zo blijkt uit de interviews en tijdens het wedstrijdbezoek – niet langer sprake. De lokale partijen werken goed samen en hebben zowel formeel als bilateraal veel contact. Het OM sluit standaard aan bij de driehoeksoverleggen en sluit op verzoek aan bij operationeel overleg tussen de politie, club en gemeente.
2. De politie is niet zichtbaar (lees: niet in uniform) aanwezig in het stadion, tenzij dit noodzakelijk is vanwege een calamiteit of hierom uitdrukkelijk verzocht wordt door de BVO. Wel zijn supportersbegeleiders van de politie in het stadion aanwezig. Zij richten hun aandacht met name op de supporters op de Noord-tribune.
3. Zowel de BVO als de politie maakt voorafgaand aan het seizoen op basis van eigen inzicht een voorlopige risico-inschatting van alle wedstrijden. Vervolgens wordt deze met elkaar besproken en wordt een gezamenlijke risico-inschatting vastgesteld. Op basis van het vooroverleg, dat zes weken voorafgaand aan een wedstrijd plaatsvindt, kan dit beeld nog worden bijgesteld. Afgelopen seizoen kende de BVO geen thuiswedstrijden in de C-categorie; elf wedstrijden zijn als B-wedstrijd ingedeeld en zes wedstrijden gelden als A-wedstrijd.
4. Tijdens A- en B-wedstrijden wordt sinds enkele jaren alcohol geschonken en de BVO mag sinds het seizoen 2013/2014 voorafgaand aan de wedstrijd terrassen rondom het stadion exploiteren. Het alcoholbeleid wordt elk jaar door de lokale partijen geëvalueerd. Uit deze evaluaties blijkt dat het schenken van alcohol tot op heden niet tot een zichtbare stijging van het aantal ernstige incidenten heeft geleid c.q. er geen gronden zijn om deze regeling weer af te schaffen.
5. Gedurende het jaar houden verschillende partijen, waaronder gemeente, politie en BVO, mono-oefeningen. Op dit moment wordt een incidentbestrijdingsplan ontwikkeld, waarbij ook de Veiligheidsregio betrokken is. Een multidisciplinaire oefening vindt naar verwachting aan het eind van 2014 plaats. De laatste multidisciplinaire oefening heeft circa twee jaar geleden plaatsgevonden. Vorig jaar is er – vanwege reorganisaties bij verschillende partijen – voor gekozen geen multidisciplinaire oefening te organiseren en is met alle betrokken partijen een informatiemiddag in de Euroborg georganiseerd.

6. De politie werkt met de methodiek 'Hooligans in Beeld'. Doel van het programma is om de informatiepositie over toonaangevende probleemsupporters te verbeteren en voetbalgerelateerd geweld te voorkomen en te beëindigen. Hoewel er de afgelopen jaren (vrijwel) geen grote incidenten hebben plaatsgevonden waarbij toonaangevende probleemsupporters van FC Groningen betrokken zijn geweest, blijft het monitoren van deze groep supporters van belang.
7. De briefing van de politie tijdens het wedstrijdbezoek is vrijwel compleet en wordt professioneel gegeven. Twee contactfunctionarissen voetbal en tien supportersbegeleiders maken deel uit van een vaste bezetting van de politie bij uit- en thuiswedstrijden van FC Groningen en zijn goed op de hoogte van lopende stadionverboden. Aan personen met een stadionverbod wordt tijdens de briefing derhalve verder geen expliciete aandacht besteed.
8. De briefing van de BVO wordt professioneel gegeven en vrijwel alle relevante onderwerpen komen aan bod. Net als bij de politiebriefing het geval is, wordt niet expliciet stilgestaan bij personen met een stadionverbod. De cameraobservanten van de BVO zijn wel op de hoogte van de identiteit en het signalement van alle personen met een stadionverbod. Om te bekijken of deze personen eventueel in het stadion aanwezig zijn, wordt elke wedstrijd met de camera's een rondgang langs alle tribunes gemaakt (zie ook 3.2, punten 9 en 10).
9. Tijdens de rust voeren BVO en politie een kort overleg op de gang buiten de commandoruimte. Omdat deze gang naar de toiletten leidt, lopen supporters tijdens dit overleg continu voorbij of door de groep. Hierdoor wordt het overleg meermaals verstoord en oogt het enigszins onhandig.
10. Het OM is in de persoon van de voetbalofficier elke thuiswedstrijd van FC Groningen in het stadion aanwezig. Binnen het OM heeft een grote reorganisatie plaatsgevonden. Sinds ruim een jaar worden voetbalzaken binnen de ZSM-aanpak afgedaan door officieren van het OM die in het kader van deze werkwijze dagelijks van 8h00 tot 22h00 op het politiebureau aanwezig zijn, ook in het weekend. Onderzoeken die meer tijd vergen, blijven wel in portefeuille van de voetbalofficier.

4. Conclusies en aanbevelingen

4.1. Ontwikkelingen: verbetering of niet?

1. Sinds het Auditteam Voetbal en Veiligheid in het najaar van 2010 een 0-meting uitvoerde, is de veiligheidssituatie verder verbeterd. Er is er sprake van een groter onderling vertrouwen tussen politie en BVO en de samenwerking is verbeterd. Door aanpassingen in de fysieke infrastructuur rondom het stadion en een nieuw verkeerscirculatieplan zijn de aan- en afvoer van supportersstromen geoptimaliseerd. Mono-oefeningen worden consequent uitgevoerd en een multidisciplinaire oefening is in samenwerking met de Veiligheidsregio in voorbereiding. In de commandoruimte wordt professioneel en gestructureerd (samen)gewerkt.
2. Naast de in de 0-meting gedane aanbevelingen, zijn er diverse andere positieve ontwikkelingen. Een voorbeeld daarvan is het in het leven roepen van de Regiegroep FC Groningen, waarin aandacht is voor het onderwerp veiligheid in relatie tot de werkzaamheden die plaatsvinden in de stadionomgeving. Daarnaast vallen ook de duidelijke rolverdeling tussen politie en BVO en de wijze waarop met (het organiseren van) oefeningen omgegaan wordt, in positieve zin op.

4.2. Aanbevelingen

1. De vrije kaartverkoop van de BVO en de voorwaarden waaronder dat plaatsvindt, zijn aandachtspunten, met name wanneer tegen clubs met een (stevige) landelijke aanhang gespeeld wordt. Er moet zoveel mogelijk voorkomen worden dat groepen supporters van de bezoekende club op de thuishtribunes plaats kunnen nemen en zich hier als zodanig profileren. Adequate screening en alertheid van onder andere de commerciële afdeling van de BVO zijn hierbij van belang.
2. Ter verdere bevordering van de gastvrije en klantvriendelijke ontvangst van uitsupporters, kan worden bekeken welke oplossingen er zijn om zichtbelemmerende maatregelen zoveel mogelijk te beperken c.q. deze flexibel in te zetten. Hiermee zijn de lokale partijen reeds begonnen.

4.3. Veelbelovende praktijken voor andere vierhoeken

Uit de 1-meting komen verschillende veelbelovende praktijken voor andere voetbalvierhoeken en/of veiligheidspartners naar voren. Als Auditteam willen we graag enkele daarvan kort benoemen. Het betreft:

1. De gastvrije ontvangst van uitsupporters met gratis koffie/thee en een koek en de klantvriendelijke omgang met thuis- en uitsupporters.
2. Intensief en structureel contact met supporters, waarbij een onafhankelijke mediator gesprekken begeleidt en bemiddelt tussen de BVO en haar supporters.
3. De inzet van een Brandinterventieteam (Brit).

Bijlage: verantwoording

Gesprekken

Jaap Adema	Politie Noord-Nederland
Dian de Bruijn	FC Groningen
Jeroen ten Dam	Gemeente
Erik van Sloten	Openbaar Ministerie

Wedstrijdbezoek

Op 22 maart 2014 is de wedstrijd FC Groningen – Vitesse in aanwezigheid van de heer Gerard Beelen, lid van het Auditteam Voetbal en Veiligheid, bezocht. Tijdens dit bezoek zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Aanwezig bij de briefing van de politie
- Aanwezig bij de briefing van de (hoofd)stewards
- Aanwezig bij aankomst en foullering bezoekende supporters in gastenvak
- Bezoek tribunes, waaronder Z-side
- Bezoek commandokamer
- Bijwonen briefing tijdens de rust
- Diverse gesprekken gevoerd met aanwezige professionals van BVO en politie en met supporters.

Geraadpleegde documenten

- Brief van de burgemeester van Groningen – dd. 25 februari 2014 – waarin een reactie wordt gegeven op de vragen van het Auditteam Voetbal & Veiligheid naar aanleiding van de 0-meting;
- Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme (CIV): uit- en thuisgedrag van supporters van FC Groningen in het afgelopen jaar en aantal stadionverboden;
- Convenant betaald voetbal (maart 2013);
- Draaiboek wedstrijd Veiligheidsorganisatie FC Groningen - Vitesse, 22 maart 2014;
- Operationeel draaiboek Politie-eenheid Noord-Nederland, FC Groningen - Vitesse, 22 maart 2014.

